

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 418/2015-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, zastúpenej advokátskou kanceláriou AKMG, s. r. o. Dolná 6A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Filipová, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd medzitýmnym rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16 C 287/2009 zo 7. marca 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 287/2013 zo 14. augusta 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. novembra 2014 doručená sťažnosť Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) medzitýmnym rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 C 287/2009 zo 7. marca 2013 (ďalej aj „medzitýmny rozsudok“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 287/2013 zo 14. augusta 2013 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu zo 14. augusta 2013“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu z 31. júla 2014“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol, *„že je daná zodpovednosť odporcu (sťažovateľky) za škodu spôsobenú navrhovateľovi (obchodnej spoločnosti UNICOM JIV s. r. o., Bratislava – v súčasnosti JUDr. Vladimír Pavlov, správca konkurznej podstaty navrhovateľky, pozn.) nesprávnym úradným postupom orgánov štátu, s tým, že o výške nároku na náhradu škody a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku“*.

Proti medzitýmnemu rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Rozsudkom krajského súdu zo 14. augusta 2013 bolo rozhodnuté tak, že krajský súd potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu.

Sťažovateľka podala proti tomuto rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol tak, že ho uznesením sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014 odmietol.

Sťažovateľka je toho názoru, že označenými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu bolo porušené jej základné právo na súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe podrobnej argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru medzitýmym rozsudkom okresného súdu, rozsudkom krajského súdu zo 14. augusta 2013 a uznesením najvyššieho súdu z 31. júla 2014 a následne zrušil tieto rozhodnutia všeobecných súdov.

Keďže z príloh priložených k sťažnosti vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol vydaný 7. marca 2013, a nie 7. marca 2014, ako sťažovateľka mylne uvádza v petite sťažnosti [ktorým je ústavný súd v zmysle § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný], ústavný súd považoval túto nesprávnosť za chybu v písaní a ustálil petit sťažnosti tak, ako to je uvedené.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľka podala 25. augusta 2014 na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že jej podnetu bolo vyhovené a generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal v jej právnej veci mimoriadne dovolanie, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením sp. zn. 2 MCdo 11/2014 z 30. júna 2015. Predmetným uznesením najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu zo 14. augusta 2013 v spojení s medzitýmym rozsudkom okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľky spočíva v tvrdení o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru medzitýmnm rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 C 287/2009 zo 7. marca 2013, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 287/2013 zo 14. augusta 2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014.

Pre posúdenie sťažnosti považuje ústavný súd za kľúčový princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Tento princíp okrem iného znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľkiných práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľka nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 504/2011).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 86/2013).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka bola pri využití mimoriadneho opravného prostriedku úspešná, keďže najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu zo 14. augusta 2013 v spojení s medzitýmnym rozsudkom okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, v rámci ktorého bude mať sťažovateľka možnosť opätovne využívať svoje oprávnenia účastníka konania, a domáhať sa tak účinnej ochrany

svojich práv. Sťažovateľka bude mať možnosť domáhať sa nápravy aj v prípadnom opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu, prípadne a za splnenia zákonom ustanovených podmienok aj využitím mimoriadneho opravného prostriedku (m. m. IV. ÚS 394/2012).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka sa tak domohla účinnej ochrany ňou v sťažnosti označených práv, ktorých porušenie namieta, už v konaní pred najvyšším súdom o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, keď došlo k naplneniu účelu ňou sledovaného, a to predovšetkým k zrušeniu rozsudku krajského súdu zo 14. augusta 2013.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí, ako aj priznanie úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práv alebo slobôd sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti nezaoberal.

Napokon ústavný súd dodáva, že jeho pozornosti neušlo, že splnomocnenie sťažovateľky udelené jej právnej zástupkyňi na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom bolo udelené iba na podanie sťažnosti proti postupu okresného súdu a krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2015

